

## **Postanowienie z dnia 5 listopada 2004 r., III CK 27/04**

**Zażalenie na postanowienie o ogłoszeniu upadłości sąd drugiej instancji rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.**

*Sędzia SN Tadeusz Domińczyk (przewodniczący, sprawozdawca)*

*Sędzia SN Antoni Górski*

*Sędzia SN Kazimierz Zawada*

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Zakładów Azotowych "A." S.A. w W. przy uczestnictwie dłużnika Krzysztofa M. o ogłoszenie upadłości, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 listopada 2004 r. kasacji uczestnika od postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 3 lipca 2003 r. oddalił kasację.

### **Uzasadnienie**

Uwzględniając wniosek wierzyciela – Zakładów Azotowych "A." S.A. w W., postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2003 r. Sąd Rejonowy – Sąd Gospodarczy w Radomiu ogłosił upadłość Krzysztofa M., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „M.” w K.K., ustalając że postanowieniem z dnia 11 czerwca 2001 r. Sąd Rejonowy w Radomiu zatwierdził układ dłużnika z wierzycielami. W myśl tego układu, z ogólnej sumy zadłużenia – 4 290 171,31 zł do zapłaty pozostała kwota 2 603 008,45 zł. Po zaspokojeniu części wierzycieli niespłacony z układu dług w 2002 r. wyniósł kwotę 399 199,56 zł, którą powiększają długi nieobjęte układem w kwocie 82 542,85 zł oraz inne zobowiązania wobec Banku PKO S.A. w kwocie 1 515 017,19 zł, z tytułu należności publicznoprawnych w kwocie 954 031,30 zł, z tytułu wynagrodzeń pracowniczych w kwocie 143 729,83 zł i na poczet funduszu socjalnego w kwocie 48 009,81 zł. Tymczasem stan majątku dłużnika przedstawiał wartość 2 217 117,94 zł i w tych warunkach utracił on płynność finansową. Wielkość zadłużenia przewyższa dwukrotnie wartość jego majątku, a zaniechanie spłaty długów ma charakter trwały.

Mając to na względzie Sąd Rejonowy uznał, że stosownie do art. 1 § 1 w związku z art. 14 § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm. – dalej: "Pr.upadł.") zasadne było ogłoszenie upadłości dłużnika.

Zażalenie dłużnika na postanowienie o ogłoszeniu upadłości zaskarżonym kasacją postanowieniem, wydanym na posiedzeniu niejawnym, Sąd Okręgowy oddalił, nie podzielając zarzutu wnoszącego zażalenie jakoby nie miał on zdolności upadłościowej. Za decydujące w tym względzie uznał prowadzenie przez niego zaewidencjonowanej działalności gospodarczej, co czyni go przedsiębiorcą w rozumieniu art. 1 § 1 Pr.upadł., porównanie zaś jego stanu zadłużenia i wartości majątku przeczy podniesionemu twierdzeniu, że przejściowe trudności uniemożliwiają mu spłacanie długów.

W kasacji, powołując się na obie jej podstawy, dłużnik zarzucił, że wydanie zaskarżonego postanowienia nastąpiło z naruszeniem art. 68 Pr.upadł. – wobec wydania go na posiedzeniu niejawnym, art. 218 pkt 3 Pr.upadł. – ze względu na odmowę umorzenia postępowania mimo wniosku wierzyciela, oraz art. 382, 397 § 2, art. 386 § 4 k.p.c. przez ich „niezastosowanie i nieuwzględnienie stanowiska procesowego wierzyciela, wyrażającego wolę zakończenia postępowania upadłościowego przez jego umorzenie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, że z dniem 1 października 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 80, poz. 535 ze zm.). Stosownie do art. 536 tej ustawy, w sprawach, w których ogłoszono upadłość przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy dotychczasowe. Przedmiotem zaskarżenia jest postanowienie o ogłoszeniu upadłości wydane przed wejściem w życie powołanej ustawy, co oznacza podległość sprawy przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe.

W myśl zasady ogólnej wyrażonej w art. 69 Pr.upadł., sprawę upadłościową sąd rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym. Rozpoznanie sprawy na rozprawie należy do wyjątków, które sprowadzają się do rozpoznania sprzeciwu co do uznania lub odmówienia uznania wierzytelności (art. 165 § 1), do rozstrzygnięcia zarzutów przeciwko układowi (art. 189 § 2) oraz do rozpoznania wniosku o uchylenie układu z powodu skazania (art. 197 § 1 i 2).

Zasada niejawnosci dotyczy postepowania upadlosciowego, w tym postepowania poprzedzajacego ogloszenie upadlosci i samego ogloszenia upadlosci, z tym zastrzezeniem, ze niejawnosc nie oznacza braku dostepnosci osob zainteresowanych do udzialu w posiedzeniu sadu. Wedlug art. 73 Pr.upadl., gdy zachodzi potrzeba wysluchania upadlego, syndyka, wierzyciela lub czlonka rady wierzycieli, nastapi to, stosownie do okolicznosci, badz przez spisanie protokolu w obecnosci lub nieobecnosci innych osob zainteresowanych, badz przez oswiadczenie na piśmie. W postepowaniu w przedmiocie upadlosci sad w miare potrzeb i mozliwosci wysluchuje dluznika i wierzycieli, a gdy wniosek dotyczy upadlosci przedsiebiorstwa panstwowego, sad moze w razie potrzeby wysluchac takze rade pracownicza i organ zalozycielski (art. 10 Pr.upadl.). W § 2 i 3 powolanego artykulu wskazane zostaly inne przypadki tzw. jawnosci wewnetrznej, wyrazajace jej odmiennosci od jawnosci w postaci rozprawy.

Przewidziana w art. 69 Pr.upadl. zasada niejawnosci posiedzen w postepowaniu upadlosciowym (por. postanowienie Sadu Najwyzszego z dnia 7 czerwca 1994 r., III CKN 35/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 227) nie doznaje ograniczenia w postepowaniu odwolawczym, stosownie bowiem do art. 17 § 1 Pr.upadl., na postanowienie sadu pierwszej instancji o ogloszeniu upadlosci upadlemu sluzzy zazalenie. Poniewaz przepisy Prawa upadlosciowego nie reguluja sposobu rozpoznawania srodkow odwolawczych, na podstawie odeslania do kodeksu postepowania cywilnego (art. 68 Pr.upadl.), stosuje sie art. 397 § 1 tego kodeksu, wedlug ktorego sad drugiej instancji rozpoznaje zazalenie na posiedzeniu niejawnym. Nie usuwa to wprawdzie mozliwosci wyznaczenia rozprawy (art. 148 § 2 k.p.c.), ale pozostawione to zostalo uznaniu sadu.

W swietle tych uwag nieuzasadniony okazal sie podniesiony w kasacji zarzut niewaznosci postepowania jako nastepstwa rozpoznania zazalenia na posiedzeniu niejawnym.

Wadliwosci kwestionowanego postanowienia skarzacy upatrywal takze w tym, ze Sad Okregowy nie uwzględnil wniosku wierzyciela o umorzenie postepowania upadlosciowego. Stosownie do art. 218 § 1 pkt 3 Pr.upadl., sad umarza postepowanie upadlosciowe, gdy wszyscy wierzyciele, ktorzy zglosili swe wierzytelnosci, zadzaja umorzenia. Tymczasem wniosek w tym wzgledzie z dnia 20 czerwca 2003 r. pochodzi tylko od jednego z tych wierzycieli, a co za tym idzie nie odpowiada wymaganiu powolanego przepisu. Wbrew oczekiwaniu skarzacego, Sad

nie był natomiast zobligowany do podejmowania czynności zmierzających do ustalenia, jakie stanowisko w przedmiocie umorzenia postępowania prezentują pozostali wierzyciele.

Z tych względów należało orzec, jak w sentencji (art. 393<sup>12</sup> k.p.c.).